

[Ib Christensen]

Jeg må sige, at dette dementi fra præsident Reagans side ikke er betryggende. Han betoner i sit svar, at USAs politik som hidtil går ud på fleksibel imødegåelse, opretholdelse af en sikker militær evne til at afskrække såvel konventionel som nuklear magtanvendelse fra Warszawapagtens side på det lavest mulige niveau. Nøgleordene er sådan set »på det lavest mulige niveau«, og derved understreger han det afskrækkende i, at det overhovedet kommer til en væbnet konfrontation.

Men det, der er spørgsmålet, er: hvis det kommer dertil, hvis det virkelig ulykkelige og frygtelige skulle ske – hvad så? Der er der altså ikke noget klart svar og heller ikke nogen henvisning til eller noget dementi af den plan 59, som blev lanceret under Carterregeringen. Det er, synes jeg, meget urovækkende. Derfor er jeg heller ikke tilfreds med, at udenrigsministeren stiller sig tilfreds med dette såkaldte dementi. Der er altså foruroligende faktorer, både hvad angår præsident Bresjnev med hans invasion i Afghanistan og andet, og hvad angår præsident Reagan med hans seneste udtalelser, og der er derfor brug for besindighed i alle aspekter.

På baggrund af det, jeg her har sagt, vil jeg tillade mig til sidst at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketetinget fastslår, at atomvåben ikke må stationeres i Danmark i fremtid, opfordrer tinget regeringen til at arbejde for en traktatfæstnet, internationalt garanteret atomvåbenfri zone, omfattende Danmark, Norge, Sverige, Finland med tilgrænsende land- og havområder.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingen.

Hanne Engberg (SF):

Jeg vil gerne knytte an til en enkelt bemærkning, som jeg mener undslap den socialdemokratiske ordfører heroppefra, og i den anledning stille et spørgsmål til ham og til udenrigsministeren.

Citeret efter hukkommelsen sagde hr. Lasse Budtz, at der i den senere tid har vist sig en vis uenighed mellem USA og Europa om

taktiske og strategiske hensyn. I den anledning vil jeg godt spørge, hvad det er for en uenighed. Jeg vil spørge, om man her tænker på det, som efter min og andres mening egentlig er en nok så vigtig årsag til den oprustning, vi fra begge hold ser i øjeblikket, en årsag, som ikke har været omtalt her i dag, og som jeg synes skal nævnes og gerne også debatteres.

Når vi ser den meroprustning i Europa, som finder sted, er det efter min og andres mening ikke først og fremmest et spørgsmål om at få en terrorbalance op på et højere plan i Europa. Den var og er daglig på et plan, som er i stand til at afskrække hvem som helst fra at gå i gang med en krig i Europa; det tror jeg egentlig der er stor enighed om herinde.

Hvor er da gnisten eller årsagen, som kan gøre, at et sådant ragnarok udvikles pludseligt, uden at nogen egentlig vil det? Jeg mener, at der er meget, der taler for, at hvis sådan noget sker, så opstår gnisten et andet sted end i Europa. Så opstår den i et slagsmål eller et kapløb om de ressourcer i den tredje verden, som er helt pinende nødvendige, i hvert fald for den vestlige verden, hvis det økonomiske system og det militære system, vi lever under, skal fortsætte. Derfor har vi i de sidste par år set nye strategiske hensyn, som drejer sig om, at Vesten, først og fremmest USA, skal være i stand til at forsvare disse ressourcer militært på en måde, vi ikke så bare for nogle år siden. Jeg tænker på hele spændingen i Mellemøsten, men der er også andre steder i verden, hvor den spænding findes: i det sydlige Afrika, i det mellemste Afrika, i Sydamerika, i det fjerne Asien osv.

Vi har jo set inden for de sidste par år, at især USA har dannet brigader eller styrker eller forstærkningstropper til at sætte pludseligt ind, hvis disse interesser bliver truet. Vi har set, at oprustningen i Europa også skyldes, at USA har følt sig forpligtet til at sende flere tropper og styrker i det hele taget til andre steder i verden. Derved er der kommet en slags vakuum i Europa, og derfor skal europæerne selv opruste stærkere. Truslen er jo, at en sådan konflikt i et tredjeland pludselig breder sig til Europa.

Jeg vil ud fra denne analyse spørge de to herrer – også gerne andre, hvis de vil deltage i denne for mig betydelig mere interessante